

**DR. BABASAHEB AMBEDKAR MARATHWADA UNIVERSITY,
AURANGABAD.**

Circular /Acad Sec./Curriculum-12(7)/HF/CBCS-BA-II Yr/ 01/2023.

It is hereby inform to all concerned that, on the recommendation of Dean, Faculty of Humanities; **the Hon'ble Vice-Chancellor has accepted the following subject wise Curriculum of Choice Based Credit & Grading System** under the faculty of Humanities in his emergency powers under Section 12 [7] of the Maharashtra Public University Act, 2016 on behalf of the Academic Council.

Sr. No.	UG Subject wise Curriculum	Semesters
01.	B. A./B.Com/ B.Sc./BFA/BSW Second Language & Optional Second Year [Marathi]	IIIrd & IVth
02.	B. A./B.Com/ B.Sc./BFA/BSW Second Language & Optional Second Year [Hindi]	IIIrd & IVth
03.	B. A./B.Com/ B.Sc./BFA/BSW Second Language & Optional Second Year [Urdu]	IIIrd & IVth
04.	B.A./ B.Com/ B.Sc. Second Language & Optional Second Year [Sanskrit]	IIIrd & IVth
05.	B. A. Second Year [Political Science]	IIIrd & IVth
06.	B. A. Second Year with Model College [Economics]	IIIrd & IVth
07.	B. A. Second Year [History]	IIIrd & IVth
08.	B. A. Second Year for Model College [Sociology]	IIIrd & IVth
09.	B. A. Second Year [Public Administration]	IIIrd & IVth
10.	B. A. Second Year [Military Science]	IIIrd & IVth
11.	B. A. Second Year [Philosophy]	IIIrd & IVth
12.	B.A./ B.Com/ B.Sc. Second Year Optional [National Cadet Corps (NCC)]	IIIrd & IVth

This is effective from the Academic Year 2023-24 and Onwards as per appended herewith.

All concerned are requested to note the contents of this circular and bring notice to the students, teachers and staff for their information and necessary action.

University campus,
Aurangabad-431 004.
Ref. No. SU/Col. /UG/CBCS/ B.A.
II Yr/FH/ 2023/ 3581-91

Date: 03.07.2023.

}}
}}
}}
}}
*****

**Deputy Registrar,
Academic.**

:: 02 ::

Copy forwarded with compliments to:-

- 1] **The Principal, all affiliated colleges,**
Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada University, Aurangabad.
- 2] **The Principal, Model college,**
Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada University, Aurangabad.
- 3] **The Director, University Network & Information Centre, UNIC,**
with **a request to upload this Circular on University Website.**

Copy to :-

- 1] **The Director, Board of Examinations & Evaluation,**
- 2] **The Section Officer, [B.A.,B.Com, B.Sc. Unit] Exam. Branch,**
- 3] **The Section Officer, [Eligibility Unit],**
- 4] **The Programmer [Computer Unit-1] Examinations,**
- 5] **The Programmer [Computer Unit-2] Examinations,**
- 6] **The In-charge, [E-Suvidha Kendra],**
- 7] **The Public Relation Officer,**
- 8] **The Record Keeper,**
Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada University, Aurangabad.

-==*-

DrK*030723/-

**DR. BABASAHEB AMBEDKAR
MARATHWADA UNIVERSITY,
AURANGABAD.**

Curriculum of

B. A./ B.Com./ B.Sc./ B.F.A./ B.S.W.

Second Year (S.L. & Opt.)

[Marathi]

Semester-III & IV

‘under Choice Based Credit & Grading System Pattern’

Implemented at College

Level

[Effective from the Academic Year 2023-24 & Onwards]

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद.

बी.ए./बी.एस्सी., द्वितीय वर्ष, सत्र-तिसरे

CBCS पद्धतीनुसार जून २०२३ पासून लागू

अभ्यासपत्रिका ३ री - भारतीय भाषा : मराठी (भाग-३ रा)

संकेतांक - AECC-3 Marathi

तासिका-५७ तास-४५ श्रेयांक - ०३ गुण-५० (लेखी परीक्षा-४०, प्रात्यक्षिक-१०)

उद्दिष्टे :

१. विद्यार्थ्यांच्या मनात निवडक वेच्याच्या परिशीलनाने मूल्यात्मक वाढ होईल.
२. रसास्वाद क्षमता वाढीस लागेल.
३. विवेकवादाची व वैज्ञानिक दृष्टिकोनाची कास धरण्यास मदत होईल.
४. लेखनातील विविध प्रवृत्ती व प्रकृती समजण्यास मदत होईल.
५. सृजनशील लेखनाकरिता उद्युक्त करण्यास मदत होईल.

अ.क्र	घटक	अभ्यासक्रमाचा तपशील	श्रेयांक	तास
१	गद्य विभाग	१. हसा आणि लड्डू व्हा - निर्मलकुमार फडकुले २. बहुजन समाजाचे शिक्षण - भा.ल. भोळे ३. ऐसे जयाचे पाईक बळिया - किशोर सानप ४. रमाई - यशवंत मनोहर ५. निरोप - राजकुमार तांगडे ६. काकणचोळी - अनिता यलमटे	१	१५
२	पद्य विभाग	१. सागरास - स्वातंत्र्यवीर वि.दा. सावरकर २. कुणाच्या खांद्यावर - आरती प्रभू ३. आवाहन - दत्ता हलसगीकर ४. महापुरूषा ! - हिरा बनसोडे ५. बियाणं - नागनाथ पाटील ६. मराठी माती - वा.ना. आंधळे ७. पिंपळखोपा - निशिकांत अलटे ८. सुगंधी बाग आहे ती - शेख आबिद ९. झेप - उर्मिला चाकूरकर १०. अतिक्रमण - विशाल इंगोले ११. बिरसाईता - सखाराम डाखोरे १२. आळवण - विकास जगताप	१	१५
३	उपयोजित मराठी	१. वृत्तसंकलन व निवेदन २. चॅटजीपीटी ३. सदर लेखन ४. सारांश लेखन	०.५	०८
४	प्रकल्प	संबंधित प्राध्यापकांनी विद्यार्थ्यांकडून विषयानुकूल प्रकल्प पूर्ण करून घ्यावेत.	०.५	०७

(सर्जेदाराने)
अध्यक्ष: मराठी अभ्यास मंडळ

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद.

बी.कॉम, बी.एस.डब्ल्यू., बी.एफ.ए., द्वितीय वर्ष, सत्र-तिसरे

CBCS पद्धतीनुसार जून २०२३ पासून लागू

अभ्यासपत्रिका ३ री - भारतीय भाषा : मराठी (भाग-३ रा)

संकेतांक - AECC-3 Marathi

तासिका-५७ तास-४५ श्रेयांक - ०३ गुण-१०० (लेखी परीक्षा-८०, प्रात्यक्षिक-२०)

उद्दिष्टे :

१. विद्यार्थ्यांच्या मनात निवडक वेच्याच्या परिशीलनाने मूल्यात्मक वाढ होईल.
२. रसास्वाद क्षमता वाढीस लागेल.
३. विवेकवादाची व वैज्ञानिक दृष्टिकोनाची कास धरण्यास मदत होईल.
४. लेखनातील विविध प्रवृत्ती व प्रकृती समजण्यास मदत होईल.
५. सृजनशील लेखनाकरिता उद्युक्त करण्यास मदत होईल.

अ.क्र	घटक	अभ्यासक्रमाचा तपशील	श्रेयांक	तास	
१	गद्य विभाग	१. हसा आणि लड्डू व्हा - निर्मलकुमार फडकुले २. बहुजन समाजाचे शिक्षण - भा.ल. भोळे ३. ऐसे जयाचे पाईक बळिया - किशोर सानप ४. रमाई - यशवंत मनोहर ५. निरोप - राजकुमार तांगडे ६. काकणचोळी - अनिता यलमटे	१	१५	
२	पद्य विभाग	१. सागरास - स्वातंत्र्यवीर वि.दा. सावरकर २. कुणाच्या खांद्यावर - आरती प्रभू ३. आवाहन - दत्ता हलसगीकर ४. महापुरूषा ! - हिरा बनसोडे ५. बियाणं - नागनाथ पाटील ६. मराठी माती - वा.ना. आंधळे ७. पिंपळखोपा - निशिकांत अलटे ८. सुगंधी बाग आहे ती - शेख आबिद ९. झेप - उर्मिला चाकूरकर १०. अतिक्रमण - विशाल इंगोले ११. बिरसाईता - सखाराम डाखोरे १२. आळवण - विकास जगताप	१	१५	
३	उपयोजित मराठी	१. वृत्तसंकलन व निवेदन ३. सदर लेखन ५. जनसंपर्काची साधने व महत्त्व	२. चॅटजीपीटी ४. सारांश लेखन ६. कार्यालयीन व्यवहार	०.५	०८
४	प्रकल्प	संबंधित प्राध्यापकांनी विद्यार्थ्यांकडून विषयानुकूल प्रकल्प पूर्ण करून घ्यावेत.	०.५	०७	

(सर्जेदार जिगे)
अध्यक्ष, मराठी अभ्यास कोष.

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद.

बी.ए. द्वितीय वर्ष, सत्र - तिसरे

CBCS पद्धतीनुसार जून २०२३ पासून लागू

मराठी (ऐच्छिक) - अभ्यासपत्रिका ५ वी

मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास : आरंभ ते १५९९

संकेतांक - CC-2C(5) Marathi

तासिका-५७ तास-४५ श्रेयांक - ०३ गुण-५० (लेखी परीक्षा-४०, प्रात्यक्षिक-१०)

उद्दिष्टे :

१. मराठी वाङ्मयाचा प्रारंभकाल समजून घेण्यास मदत करणे.
२. मध्ययुगातील प्रारंभीची कविता व गद्य वाङ्मय लक्षात आणून देणे.
३. मध्ययुगातील महत्त्वाचे संप्रदाय व काही प्रवाह त्यांच्या प्रकृतीसह लक्षात घेण्यास मदत करणे.
४. मध्ययुगातील सामाजिक व राजकीय परिस्थिती समजून घेण्यास मदत होईल.
५. मध्ययुगातील विविध प्रकारच्या लेखनापाठीमागील प्रेरणा समजून घेण्यास मदत होईल.

अ.क्र	घटक	अभ्यासक्रमाचा तपशील	श्रेयांक	तास
१	प्रारंभकाल व आद्यकवी मुकुंदराज	१. महाराष्ट्रनामाभिधान उपपत्ती २. मराठी भाषेची पूर्वपीठिका ३. आद्यकवी मुकुंदराज व त्यांची ग्रंथसंपदा	०.५	०८
२	महानुभाव संप्रदाय व त्यांचे साहित्य	१. महानुभावपंथाचे तत्त्वज्ञान २. सर्वज्ञ चक्रधर व समकालीन महाराष्ट्र ३. महानुभावांचा आचारधर्म ४. महानुभावांचे गद्य वाङ्मय ५. महानुभावीय पद्य रचना	१	१५
३	वारकरी संप्रदाय व संत साहित्य	१. संत ज्ञानदेव व संत नामदेव २. संत नामदेवांची प्रभावळ ३. संत नाथपूर्वकालीन कान्होपात्रा व दासोपंत ४. संत एकनाथ व त्यांचा वाङ्मयीन आविष्कार ५. नाथ समकालीन काही महत्त्वपूर्ण कवी (त्र्यंबकराज, शिवकल्याण, रमावल्लभदास, विष्णुदासनामा, कृष्णदास मूदगल) ६. जैन, वीरशैव, ख्रिस्ती व मुस्लिम धर्मीय कवींच्या रचना ७. संत तुकाराम	१	१५
४	प्रकल्प	मध्ययुगीन संतांची व महानुभावपंथीयांची चरित्रे संकलित करणे, मध्ययुगीन कलाकृतीचे परीक्षण, दोन संप्रदायातील तुलना, महाविद्यालयातील प्राध्यापकांनी विषयानुरूप अन्य विषय येथे प्रकल्प लेखनासाठी देणे अभिप्रेत आहे.	०.५	०७

संदर्भ ग्रंथ :

१. डेरे रा. चिं. - प्राचीन मराठीच्या नवधारा - मोघे प्रकाशन, कोल्हापूर
२. देशपांडे अ.ना. - प्राचीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास, व्हीनस प्रकाशन, पुणे
३. नसिराबादकर ल.रा. - प्राचीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास, फडके प्रकाशन, कोल्हापूर
४. प्रा. सुग्राम पुल्ले - महानुभाव आणि वारकरी साहित्याचे अंतरंग, इसाप प्रकाशन, नांदेड
५. भावे वि.ल. - महाराष्ट्र सारस्वत, पॉप्युलर प्रकाशन, मुंबई

१५/६/२३
(संजयराज जिगे)
मध्ययुगीन मराठी अभ्यासपत्रिका

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद.

बी.ए. द्वितीय वर्ष, सत्र - तिसरे

CBCS पद्धतीनुसार जून २०२३ पासून लागू

मराठी (ऐच्छिक) - अभ्यासपत्रिका ६ वी

साहित्य प्रकार : कादंबरी

संकेतांक - CC-2C(6) Marathi

तासिका-५७ तास-४५ श्रेयांक - ०३ गुण-५० (लेखी परीक्षा-४०, प्रात्यक्षिक-१०)

उद्दिष्टे :

१. कादंबरीचे स्वरूप व घटक सांगता येतील.
२. कादंबरीचे विविध प्रकार उलगडून दाखविण्यास मदत होईल.
३. कादंबरीचे आशयसूत्र व भाषा यातील विविध घटकांचा उलगडा करता येईल.
४. कादंबरीच्या कथानकाची जडण-घडण घटना प्रसंगाच्या आधारे कशी होते ते सांगता येईल.
५. कादंबरीतील जाणिवेचा समजून सांगता येतील.

अ.क्र	घटक	अभ्यासक्रमाचा तपशील	श्रेयांक	तास
१	कादंबरीचे स्वरूप : विशेष	१. अर्थ व व्याख्या २. कादंबरीचे स्वरूप विशेष ३. कादंबरीची परंपरा व प्रकार	०.५	०८
२	रणांगण-विश्राम बेडेकर	१. 'रणांगण'चे कथानक २. महायुद्धाची पार्श्वभूमी व 'रणांगण'मधील संवाद, विरोध, समतोल ३. 'रणांगण'चे वाङ्मयीन मूल्यमापन ४. 'रणांगण'चा भाषिक विचार ५. 'रणांगण' शीर्षकाची अन्वर्थकता	१	१५
३	नदीष्ट - मनोज बोरगावकर	१. 'नदीष्ट' : चेहराविहीन लोकांच्या जगण्याचे दाहक वास्तव २. 'नदीष्ट' मधील मानवतावादी दृष्टिकोन ३. 'नदीष्ट'चे वाङ्मयीन विशेष ४. 'नदीष्ट'चा भाषिक विचार ५. 'नदीष्ट' चा मानसशास्त्रीय विचार	१	१५
४	प्रकल्प	एखाद्या कादंबरीचे परीक्षण, कादंबरीकाराची मुलाखत, संबंधित प्राध्यापकांनी विषयानुरूप विषय देणे अभिप्रेत आहे.	०.५	०७

संदर्भ ग्रंथ :

१. नरहर कुरुंदकर - धार आणि काठ, देशमुख आणि कंपनी पब्लिशर्स प्रा.लि. पुणे-३०.
२. उषा हस्तक - कादंबरी आणि मराठी कादंबरी, साहित्यसेवा प्रकाशन, औरंगाबाद
३. चंद्रकांत बांदिवडेकर - मराठी कादंबरी चिंतन आणि समीक्षा, मेहता प्रकाशन, पुणे

(सज्जत जिगे)
अध्यक्ष मराठी अभ्यास मंडळ

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद.

बी.ए./बी.एस्सी., द्वितीय वर्ष, सत्र - चौथे

CBCS पद्धतीनुसार जून २०२३ पासून लागू

अभ्यासपत्रिका ४ थी - भारतीय भाषा : मराठी (भाग-४ था)

संकेतांक - AECC-4 Marathi

तासिका-५७ तास-४५ श्रेयांक - ०३ गुण-५० (लेखी परीक्षा-४०, प्रात्यक्षिक-१०)

उद्दिष्टे :

१. विद्यार्थ्यांच्या ठिकाणी श्रममूल्याची वाढ होईल.
२. सामाजिक संवेदनशीलता वाढीस लागेल.
३. विवेकवादाची व वैज्ञानिक दृष्टिकोनाची कास धरण्यास मदत होईल.
४. लेखनातील विविध प्रवृत्ती व प्रकृती समजण्यास मदत होईल.
५. सृजनशील लेखनाकरिता उद्युक्त करण्यास मदत होईल.

अ.क्र	घटक	अभ्यासक्रमाचा तपशील	श्रेयांक	तास
१	गद्य विभाग	१. श्रमजीविका - विनोबा भावे २. आईचं पत्र - रत्नाकर मतकरी ३. समाजक्रांतीचे उदगाते कबीर, फुले - जी.ए. उगले ४. शब्द - सुधा खराटे ५. केळेवाडी परिसरातील युगपुरूष - मुरहरी केळे ६. आडोसा - लक्ष्मीकमल गेडाम	१	१५
२	पद्य विभाग	१. घेता - विं.दा. करंदीकर २. आकाशी झेप घे रे पाखरा - गदिमा ३. जगत आलो असा - सुरेश भट ४. असे जगावे दुनियेमध्ये - गुरू ठाकूर ५. मी असे कित्येक पाहिलेत अश्वत्थामे - देवकर्ण मदन ६. जमीन - केशव देशमुख ७. वारकरी बाप - विनायक पवार ८. शोधा ज्याचे त्याने - नितीन देशमुख ९. विकृतीची लक्त्रे - धोंडोपंत मानवतकर १०. शृंगार मराठीचा - संगीता कदम-झिंजुरके ११. भांडणाचा प्रश्नच कुठं येतो रे ? - डी.के. शेख १२. मला तो परत भेटला - सुदेश इंगळे	१	१५
३	उपयोजित मराठी	१. संगणक व मराठी भाषा २. सृजनात्मक लेखन ३. अग्रलेख ४. पत्रलेखन व टिप्पणी	०.५	०८
४	प्रकल्प	संबंधित प्राध्यापकांनी विद्यार्थ्यांकडून विषयानुकूल प्रकल्प पूर्ण करून घ्यावेत.	०.५	०७

(सर्जेराव जिगे)
अध्यक्ष, मराठी अभ्यास मंडळ

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद.
बी.कॉम, बी.एस.डब्ल्यू., बी.एफ.ए., द्वितीय वर्ष, सत्र - चौथे
CBCS पद्धतीनुसार जून २०२३ पासून लागू
अभ्यासपत्रिका ४ थी - भारतीय भाषा : मराठी (भाग-४था)

संकेतांक - **AECC-4 Marathi**

तासिका-५७ तास-४५ श्रेयांक - ०३ गुण-१०० (लेखी परीक्षा-८०, प्रात्यक्षिक-२०)

उद्दिष्टे :

१. विद्यार्थ्यांच्या ठिकाणी श्रममूल्याची वाढ होईल.
२. सामाजिक संवेदनशीलता वाढीस लागेल.
३. विवेकवादाची व वैज्ञानिक दृष्टिकोनाची कास धरण्यास मदत होईल.
४. लेखनातील विविध प्रवृत्ती व प्रकृती समजण्यास मदत होईल.
५. सृजनशील लेखनाकरिता उद्युक्त करण्यास मदत होईल.

अ.क्र	घटक	अभ्यासक्रमाचा तपशील	श्रेयांक	तास	
१	गद्य विभाग	१. श्रमजीविका - विनोबा भावे २. आईचं पत्र - रत्नाकर मतकरी ३. समाजक्रांतीचे उदगाते कबीर, फुले - जी.ए. उगले ४. शब्द - सुधा खराटे ५. केळेवाडी परिसरातील युगपुरुष - मुरहरी केळे ६. आडोसा - लक्ष्मीकमल गोडाम	१	१५	
२	पद्य विभाग	१. घेता - विं.दा. करंदीकर २. आकाशी झेप घे रे पाखरा - गदिमा ३. जगत आलो असा - सुरेश भट ४. असे जगाचे दुनियेमध्ये - गुरू ठाकूर ५. मी असे कित्येक पाहिलेत अश्वत्थामे - देवकर्ण मदन ६. जमीन - केशव देशमुख ७. वारकरी बाप - विनायक पवार ८. शोधा ज्याचे त्याने - नितीन देशमुख ९. विकृतीची लक्त्रे - धोंडोपंत मानवतकर १०. शृंगार मराठीचा - संगीता कदम-झिजुरके ११. भांडणाचा प्रश्नच कुठं येतो रे ? - डी.के. शेख १२. मला तो परत भेटला - सुदेश इंगळे	१	१५	
३	उपयोजित मराठी	१. संगणक व मराठी भाषा ३. अग्रलेख ५. पारिभाषिक शब्द सूची	२. सृजनात्मक लेखन ४. पत्रलेखन व टिप्पणी ६. स्मरणिका संपादन	०.५	०८
४	प्रकल्प	संबंधित प्राध्यापकांनी विद्यार्थ्यांकडून विषयानुकूल प्रकल्प पूर्ण करून घ्यावेत.	०.५	०७	

५५ -

(सर्जिता जोगे)

अध्यक्ष, मराठी अभ्यास मंडळ.

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद.

बी.ए. द्वितीय वर्ष, सत्र - चौथे

CBCS पद्धतीनुसार जून २०२३ पासून लागू

मराठी (ऐच्छिक) - अभ्यासपत्रिका ७ वी

मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास : १६०० ते १८१८

संकेतांक - CC-2D(7) Marathi

तासिका-५७

तास-४५

श्रेयांक - ०३

गुण-५०

(लेखी परीक्षा-४०, प्रात्यक्षिक-१०)

उद्दिष्टे :

१. मराठी वाङ्मयाचा शिवकाल, पेशवेकाल व त्याकालातील साहित्य समजून घेण्यास मदत करणे.
२. मध्ययुगातील महत्त्वाचे पंत व तंत प्रवाह त्यांच्या प्रकृतीसह लक्षात घेण्यास मदत करणे.
३. शिवकाल व पेशवेकाल सामाजिक व राजकीय परिस्थिती समजून घेण्यास मदत होईल.
४. मध्ययुगातील विविध प्रकारच्या लेखनापाठीमागील प्रेरणा समजून घेण्यास मदत होईल.

अ.क्र	घटक	अभ्यासक्रमाचा तपशील	श्रेयांक	तास
१	समर्थ रामदास व समर्थकालीन कवी	१. समर्थ रामदासांचे वाङ्मय २. वेणाबाई ३. समर्थकालीन इतर संत	०.५	०८
२	पंडिती साहित्य	१. पंडिती साहित्याच्या प्रेरणा २. पंडिती साहित्याची वैशिष्ट्ये ३. संत व पंडिती साहित्य तुलना ४. पंडिती साहित्यातील कलात्मकता व कारागिरी ५. महत्त्वाचे पंडित कवी व त्यांचे साहित्य	१	१५
३	शाहिरी काव्य व बखर वाङ्मय	१. शाहिरी काव्याची वैशिष्ट्ये २. पोवाडा व लावणी ३. महत्त्वपूर्ण शाहिरींच्या रचनांचा परिचय ४. बखर गद्याचे स्वरूप व विशेष ५. बखर गद्याच्या प्रेरणा ६. शिवपूर्वकालीन बखरी ७. शिवकालीन बखरी ८. पेशवेकालीन बखरी	१	१५
४	प्रकल्प	मध्ययुगीन पंडितांची व शाहिरींची चरित्रे संकलित करणे, मध्ययुगीन कलाकृतीचे परीक्षण, दोन संप्रदायातील तुलना, महाविद्यालयातील प्राध्यापकांनी विषयानुरूप अन्य विषय येथे प्रकल्प लेखनासाठी देणे अभिप्रेत.	०.५	०७

संदर्भ ग्रंथ :

१. ढेरे रा. चिं. - प्राचीन मराठीच्या नवधारा - मोघे प्रकाशन, कोल्हापूर
२. देशपांडे अ.ना. - प्राचीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास, व्हीनस प्रकाशन, पुणे
३. नसिराबादकर ल.रा. - प्राचीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास, फडके प्रकाशन, कोल्हापूर
४. भावे वि.ल. - महाराष्ट्र सारस्वत, पॉप्युलर प्रकाशन, मुंबई

(सज्जराव जिजे)
अध्यक्ष मराठी अभ्यास मंडळ

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद.

बी.ए. द्वितीय वर्ष, सत्र - चौथे

CBCS पद्धतीनुसार जून २०२३ पासून लागू

मराठी (ऐच्छिक) - अभ्यासपत्रिका ८ वी

साहित्य प्रकार : नाटक

संकेतांक - CC-2D(8) Marathi

तासिका-५७ तास-४५ श्रेयांक - ०३ गुण-५० (लेखी परीक्षा-४०, प्रात्यक्षिक-१०)

उद्दिष्टे :

१. नाटकाचे स्वरूप व घटक सांगता येतील.
२. नाटकाचे विविध प्रकार उलगडून दाखविण्यास मदत होईल.
३. नाटकातील संवदाचे महत्त्व अधारेखित करता येईल.
४. नाटकाची संहिता व प्रयोगमूल्ये यातील सूक्ष्मता उलगडून दाखवता येईल.
५. नाटकातील जाणिवा समजून सांगता येतील.

अ.क्र	घटक	अभ्यासक्रमाचा तपशील	श्रेयांक	तास
१	नाटकाचे स्वरूप : विशेष	१. अर्थ व व्याख्या २. नाटकाचे स्वरूप विशेष ३. नाटकाची परंपरा व प्रकार	०.५	०८
२	कोंतेय - वि.वा शिरवाडकर	१. 'कोंतेय'चे संविधानक २. 'कोंतेय'मधील कुंती व कर्ण यांच्यातील संवाद सूत्र ३. 'कोंतेय'चे वाङ्मयीन मूल्यमापन ४. 'कोंतेय'चा भाषिक विचार ५. 'कोंतेय'ची ऐतिहासिकता व पौराणिकता	१	१५
३	जलमाचा जोळा - प्रतिमा इंगोले	१. 'जलमाचा जोळा'चे संविधानक २. 'जलमाचा जोळा'मधील स्त्रीवाद ३. 'जलमाचा जोळा'चे वाङ्मयीन विशेष ४. 'जलमाचा जोळा'चे भाषिक विचार ५. 'जलमाचा जोळा'मधील पात्रसृष्टी	१	१५
४	प्रकल्प	एखाद्या नाटकाचे परीक्षण, नाटककाराची मुलाखत, संबंधित प्राध्यापकांनी विषयानुरूप विषय देणे अभिप्रेत आहे.	०.५	०७

संदर्भ ग्रंथ :

१. कुलकर्णी अरविंद वामन - मराठी नाट्यलेखन तंत्राची वाटचाल, व्हीनस प्रकाशन, पुणे
२. बनहट्टी श्री.ना - मराठी रंगभूमीचा इतिहास, व्हीनस प्रकाशन, पुणे
३. देशपांडे अ.ना- आधुनिक मराठी वाङ्मयाचा इतिहास, व्हीनस प्रकाशन, पुणे

(सज्जद व जोगे)
अध्यक्ष मराठी अभ्यास मंडळ